

۷۷۱۱۸۸۷۴۳

دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

دومین کنگره سراسری پرستاری توانبخشی

Second National Congress on Rehabilitation Nursing

۵ لغایت ۷ اسفند ماه ۱۳۸۱ Feb. 24th – 26th, 2003

عنوان: کاربرد روش‌های جایگزین (آلترناتیو) در کودکان مبتلا به بیماری‌های مزمن و معلولیتها
 نویسنده: مریم رسولی-کارشناس ارشد پرستاری کودکان
 آدرس: تهران، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، گروه پرستاری

نتایج حاصل از مطالعات انجام شده در کشورهای غربی، نشان داده اند که تعداد افراد استفاده کننده از روش‌های جایگزین (آلترناتیو)^۱ رو به افزایش است، به گونه‌ای که بیش از ۳۴٪ بزرگسالان در ایالات متحده آمریکا، دست کم از یکی از این شیوه‌ها استفاده می‌کنند.

در کودکان، کاربرد این روش‌ها، بیشتر منحصر به کودکانی است که مبتلا به بیماری‌های مزمن بوده و یا به نوعی از معلولیتها دچار هستند. به عنوان مثال، بیش از ۵۰٪ کودکان امریکایی مبتلا به اوتیسم^۲، از این شیوه‌های مکمل بهره می‌جویند.

زیست‌پژوهی (بیومدیسین)^۳، مبتنی بر قوانین منتج شده از روش‌های علمی بوده و تحت عنوان طب علمی و مبتنی بر شواهد از آن یاد می‌شود. لذا در این حیطه، بیماری بر اساس فرآیند پاتوفیزیولوژیک تعریف شده و درمانها نیز بر پایه فرآیندهای مذکور طراحی می‌گردند. در مقابل، روش‌های جایگزین مستعمل بر گستره وسیعی از اعتقاداتی است که بیشتر به جنبه‌های روانی-اجتماعی تأکید دارد، از این‌رو، به ندرت هدف مطالعات بالینی قرار می‌گیرد. ولی در صورتی که تاثیر مثبت این شیوه‌ها بنا به تجربیات متعدد به اثبات برسد، کاربرد گسترده‌تری می‌یابند.

به نظر می‌رسد مهمترین علل استفاده از این روش‌ها شامل نارضایتی از درمانهای معمول طبی، تمایل به داشتن کنترل بر شرایط، عدم اعتماد به پزشک و بیمارستان و اعتقاد به اهمیت و ارزش تجارب درونی خویش می‌باشد.

ابتلای کودک به بیماری مزمن یا ناتوانی و معلولیت، تنفسی عمیق را بر کودک و خانواده وارد می‌سازد. سؤالات مکرر والدین درباره تشخیص، درمان و پیش‌آگهی کودک، فرآیندی طبیعی در جهت تطابق با این تبیش و اطمینان یافتن از پیامدهای احتمالی می‌باشد. از آنجا که در چنین مواردی، والدین احساس ناتوانی کرده و درصدندن تا کاری هر چند ناچیز برای فرزندشان انجام دهند، به شناسایی منابع مختلف از جمله والدین سایر کودکان مبتلا به بیماری مشابه کودکشان، روی آورده و غالباً از این طریق با روش‌های جایگزین آشنا می‌گردند. نظر به اقبال عمومی و کاربرد فزاینده شیوه‌های مکمل، نقش پرستار توانبخشی در مراقبت از کودکان مبتلا به این مشکلات و خانواده آنها عبارت است از: شناسایی علل روی آوردن افراد به این روش‌ها، آشنایی با انواع شیوه‌های مکمل، دادن اطلاعات کافی به خانواده درباره نقاط قوت و ضعف این روش‌ها، چگونگی ارزشیابی کارایی روش‌های مذکور، شناسایی عوارض سوء‌جانبی و ایجاد و تقویت دیدگاه مثبت در خانواده نسبت به درمانهای طبی مختلف.

کلید واژه‌ها: کودکان، بیماری مزمن، روش‌های جایگزین، پرستار